

TORONTÁI

Ára 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel. Becskerek, Obilityeva (Zápolya) u 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:		Ára 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontál, Veliki Becskerek		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	Egész évre . 300 D Negyedévre . 75 D Félévre . . . 150 D Havonta . . . 25 D	

LEGUJABB

— Déli telefonjelentéseink. —

Duca tagadja a magyar parlamentben elhangzott vádakat.

Bukarest, márc. 5.

A szenátus ma délelőtti ülésén Hiescu szenátor interpellációjával foglalkozott, aki Zsilinszki ismeretes interpellációjával és a magyar külügyminiszter válaszával kapcsolatosan kért felvilágosítást.

Duca külügyminiszter válaszolt Hiescunak és kijelentette, hogy őszintén sajnálja, hogy a román utlevélpanama áldozatai között magyarok is vannak és hogy magyaro-

kat is kintzattak lelkiismeretlen ügynökök Délamerikába, elutasítja azonban a vádat, hogy a kormány tudtával tömegesen szállítottak ki volna magyarokat a tengerentútra. A kormánynak nem célja, hogy a román állampolgársággal bíró magyar anyanyelvű lakosságtól megszabaduljon és éppen egy nem kívánja a kivándorlásukat, miként a román nemzetiségűekét.

Bulgária letöri a kommunista agitációt.

Szófia, márc. 5.

A szobranje ma délelőtti ülésén Cankov miniszterelnök a kommunista veszély elhárításáról beszélt. Elmondotta, hogy Szovjetország minden eszközt megragad, hogy a Balkánállamok társadalmi rendjét alássa és megdolgozza a talajt a vörös eszmék részére, ez a kísérlete azonban meg fog törni a Balkánországok kormányainak szilárdságán. Bulgária mindent megtesz a vörös veszedelem elhárítására és ebben

egységes az ententeval, melynek támogatására — úgy reméli — joggal számíthat. Végül kéri a képviselőket, hogy a kormányt ebben a munkájában pártkülönbség nélkül támogassák.

Bolgár politikai körökben élénken foglalkoznak a miniszterelnök parlamenti beszédével, amelynek tartalmából arra következtetnek, hogy a kormány preventív intézkedésekkel és a legnagyobb szigorral óhajtja a kommunista agitációt letörni.

Terhelő vallomás Leirer Lőrinc ellen.

Budapest, márc. 5.

Leirer Lőrincet, akit a rendőrség és az ügyészség vezetőinek tanácskozása után tegnap este letartóztattak, ma délután átadják az ügyészségnek.

A vizsgálóbíró péntek délelőtt kezdi meg a gyanúsított kihallgatását és még a holnapi nap folyamán dönt további fogvatartása, vagy szabadonbocsátása felett.

Ma délelőtt különben újlag kihallgatták a rendőrségen az újságkihordónót, aki a gyilkosság napján a „Pester Lloyd”-ot Leirer Amália lakására vitte. A szembesítésnél az asszony határozottan felismerte Leirer Lőrincben azt a férfit, aki kopogására ajtót nyitott és a lapot átvette. Mivel az újságot a gyilkosság felderítésekor felbontatlanul átszalagozva találták, kétségtelen, hogy Leirer Amália ebben az időben már halott volt. Kertens Tódor barátja ugyanis rendkívül kíváncsi újságolvasó volt, aki egy percig sem hagyta volna életében felbontatlanul az újságját.

A súlyosan terhelő új vallomással kapcsolatosan most ebben az irányban is kiterjesztik a vizsgálót.

Budapest, márc. 5.

Tegnap déli jelentés alapján hírt adtunk arról, hogy a budapesti rendőrség esetleg a délután folyamán szabadlábra helyezi Leirer Lőrincet, miután a nyomozás nem tudott ellene komoly bizonyítékokat teremni. A rendőrség valójában foglalkozott a szabadlábrahelyezés eszméjével, a gyanúsított déli kihallgatása után azonban meggondolta eredeti szándékát és az ügyészséggel lépett érintkezésbe. Az ügyészség és a rendőrség vezetői több mint egy óra hosszat tanácskoztak Leirer Lőrinc sorsa felett és végül is úgy határoztak, hogy a rablógylkosság egyedi számbavehető gyanúsítottját, az áldozat édesapját letartóztatják.

A letartóztatásról szóló végzést szerdán este nyolc órakor olvasták fel Leirer Lőrinc előtt, aki láthatóan megrendülve fogadta a nem várt fordulatot.

A rendőrség még a mai nap folyamán újlag kihallgatja Leirert és az esti órákban átadja az ügyészségnek. A vizsgálóbíró néhány nap múlva bizonyára kénytelen lesz szabadlábra helyezni, mivel ellene nincsenek bizonyítékok.

A bécsi arzenál csődje.

Bécs, márc. 5.

A bécsi arzenál, amely az összeomlás után Österreichische Werke Gemeinwirtschaftliche Anstalt címen újjáalakult, teljesen a tönk szélére került. A nyolc éve tartó szocialista gazdálkodás odajuttatta a virágzó intézményt, hogy jelenleg nem kevesebb, mint hetven milliárd adóssága van.

Az arzenál nemcsak az összeomlás után a tulajdonában maradt rengeteg értékes hadianyagot, óriási telek és épületkomplexumát veszítet-

te el, hanem meglehetősen nagy összegű készpénzt is.

Az arzenál ügyeinek megmentésére az állam és Bécs városa között már hetek óta folynak a tárgyalások. Az arzenált valószínűleg fel fogják oszlatni és felszámolnak a hajdani világhírű üzemmel.

Ha a mentési akció sikerül, úgy az arzenál egy jelentéktelen ipari válllattá zsugorodik össze, amely alig lesz képes néhány száz embernek kenyeret adni.

Ebert temetése.

Berlin, márc. 5.

Ebert birodalmi elnök temetése szerdán délután ment végbe. Az elnökségi palotában elhelyezett ravatalt csaknem teljesen elborították virágokkal és koszorúkkal, amelyeket külföldi uralkodó családok megbízottai, külföldi államfők, diplomaták és képviselők helyeztek el. A ravatálnál Luther kancellár tartott beszédet, aki azokról az időről emlékezett meg, amikor Ebert Frigyes a birodalom élére állt. Németországot egy veszélybe jutott hajóhoz hasonlította, amelyet a hullámok tetésük szerint ide-oda vetnek és akkor jött, mint megmentő az erős kezű Ebert, aki biztos révbe vezette a megesonkult, de még mindig életérős hajót. Megható bucsuzója végzetével a különféle fegyvernembeli csapatok díszlovásokat adtak le, majd megindult a menet a potsdami pályaudvar felé.

A birodalmi gyűlés palotájának főbejárata előtt megállt a menet, ahol Löbe, a birodalmi gyűlés elnöke bucsuztatta el a népképviselő nevében Ebertet. Beszéde végén azt mondotta, hogyha Németország egysége újra visszaáll és megszűnnek az ádátlan belső politikai harcok, akkor fog a hatvannemzet nemzet méltó kegyelettel és szeretettel leborulni első és legnagyobb elnökének Ebert Frigyesnek sirja előtt.

A beszéd végzetével a menet folytatta útját a pályaudvarig, melynek terén felállított nagy katafalkon helyezték el a koporsót. Hét órakor indult el a különvonat, amely az elhunyt elnököt, csaiadját és kíséreit elszállította Heidelbergbe.

A temetést félmilliónyi tömeg nézte végig. A tolongás óriási volt, különösen a potsdami pályaudvar előtti részen, ahol szinte életveszélyes volt a tartózkodás. A mentőket több mint ezerszer vették igénybe. Tulnyomóan könnyebb sebesülések kar és kéztörések történtek. Négy esetben vajdó asszonyoknak nyújtottak segítyt a mentők.

Az angol sajtó a kisentente konferenciáról.

London, márc. 5.

A kis entente közös konferenciájával kapcsolatban a Manchester Guardian a következőket írja:

A kis entente eredetileg Magyarország ellen irányuló biztonsági paktum volt. Mióta Magyarország a Népszövetség védelme lett, többször volt már szó a kis entente feloszlatásáról.

Tagadhatatlan, hogy az utódállamok tapintata sok sebet gyógyíthatott volna meg, ha a győzelmet nem a hatalom érzetere alapították volna.

A szlávbarát Scotus Viator (Scaton Watson) is elismeri egy legutóbb Csehországról írott könyvében, hogy a kisebbségekkel imperialisztikus módon járnak el. Nem az igazság, hanem a hatalom mérvadó sokszor a vitás kérdések elintézésénél.

Két hétre betiltotják a „Rote Fahne” megjelenését.

Berlin, márc. 5.

A kommunista „Rote Fahne” megjelenését a német kormány két hétre beszüntette, mert forradalomra izgatott és gyalázta a most elhunyt birodalmi elnököt.

TÖZSDE

Március 5.

Zürich. Berlin 123 és hétényolead, Budapest 72, Newyork 520, Milánó 2100, Prága 1544, Wien 68-30, Varsó 100 és egynegyed, Szófia 380, Bukarest 256, Beograd 835, London 2479, Páris 2650.

Budapest. A terménytőzsdén teljes az üzlettelenség. Buza 577, rozs 460, tengeri 250, takarmányárpa 400.

A Radics-párt absztinenciával fenyeget.

Beograd, márc. 5.

Négy hónapos szünetelés után a parlamenti élet vérkeringése újlag megindult. A radikális képviselők már csaknem teljes számban Beogradba érkeztek, ahol megkezdtek a parlamenti klubjukban a tevékenységüket. Mint közölte a „Torontal”, a radikális-klub a tegnapi nap folyamán megkezdte működését és első ülésén az igazoló-bizottság tagjainak kijelölésével foglalkozott. A mai ülésre várják az ideiglenes házelnök kandidálását, akinek személyére nézve a választás minden bizonnyal Zsivkovity Lyubomirra fog esni.

A független demokrata-klub új vezetősége.

A független demokrata-párt parlamenti képviselői klubja tegnapi este ülést tartott, amelyen megválasztotta új vezetőségét. Elnök egyhangulag Pribisevity Szevtozar, alelnök Grizogono Prviszlav, titkár Tivko Ljudevit és Dimitrijevit David lett. Ez alkalommal megejtették a jelöléseket az állami bizottságba is, amelybe Demetrovity Jurajt és Budiszavljev Szrgyant delegálták. A független demokrata-klub esti ülésén még megtárgyalta a politikai helyzetet, melynek vitájánál számos képviselő szólalt fel.

Kormánykörökben Pribisevityék tegnapi klubülésével kapcsolatban azt állították, hogy a nacionalista blokk közös listával lép fel az igazoló-bizottság tagjainak megválasztásánál.

Szabaddalra helyezik a Radics-párti képviselőket.

Mértékadó és feltétlenül hiteles érdemlő körökben állítják, hogy a kormány elállott eredeti tervétől, hogy Radicsék mandátumait az államvédelmi törvény 18-ik szakasza alapján megemissitse. A nacionalista blokk, hír szerint, nem szándékozik végig keresztülvinni az obznanát és békülékenyebb politikát óhajt folytatni a horvát parasztpárttal szemben. Ellenszolgáltatásul Radicsék megszakítanak minden érintkezést a parasztingernacionáléval és elvetik a köztársasági eszmét, melynek helyébe az angol típusu monarchikus államformát veszik fel a programjukba. Jól értesült körökben úgy tudják, hogy a horvát parasztpárt tegnapi plenáris ülésén máris határozott ilyen értelemben.

Mindamellé, hogy az igazoló-bizottság minden valószínűség szerint el fog tekinteni a Radics-mandátumok tömeges megemissítésétől, nincs kizárva, hogy egyes mandátumokat törölnek olyan kerületekben, ahol más pártok rovására a horvát parasztpárt részéről esetleg visszaléást vagy szabálytalanságot tapasztalának.

Beavatottak véleménye szerint, az internált horvát képviselőket még ma, vagy holnap szabaddalra helyezik, úgy hogy az első szkupstina üléseken már részt is vehetnek. Egyedül Radics marad továbbra is letartóztatásban, akinek

ügyében lefolytatják a bűnügyi vizsgálatot.

A kormányhoz közelálló körökben különben ma a legerélyesebben megcáfolták azt a korábbi hírt, hogy Radicsék és a radikálisok között bizonyos közlekedési tárgyalások folynának.

Jelölések a szkupstina tisztségeire.

Politikai körökben a tegnapi nap folyamán igen sok szó került a szkupstina tisztségeinek betöltésére.

A jelenlegi létszámhoz viszonyítva, a radikális-pártnak kell az elnöki és egy alelnöki tisztelet megkapnia, míg a második alelnöki tisztség a független demokratáknak jut.

Az elnökségre leginkább Uzunovity Nikolát és Zsivkovity Lyubomirt emlegetik. A radikális miniszterek tegnapi tanácskozása után azonban elterjedt az a hír, hogy a radikális-párt az elnöki állásra Trifkovity Márkót, az első alelnöki helyre Uzunovityot, a másodikra Balaces Iván független demokratát jelöli. A Ház titkárait pedig Kobaszic Szevánt és dr. Ivko Ljudevitet.

A kormány személyi változásai.

Jól értesült forrásból jelentik, hogy Pasity nem fogja beadni a kormány lemondását, csak a Ház tisztségeinek betöltése után.

Az új kabinet megalkotására Pasity van kiszemelve, aki újra a radikálisokból és a független demokratákból alakítja meg kormányát, a melynek a következő személyi változásai lesznek.

Új emberek lesznek a kabinetben Jovanovity Ljuba és Zsivkovity Ljubomir. Iyenfórmán Trifkovity és Uzunovity nem kerülnek be a kormányba, minthogy a Ház elnöki tisztségeit vállalják. Ugyancsak nem lesz a kormányban dr. Srksity törvényegységesítő miniszter, aki még a kormány lemondása előtt fogd misszionálni Dr. Srksity az igazoló-bizottság elnöke lesz.

Végleg kiesnek a kormányból dr. Surmin és dr. Drinkovity horvát miniszterek, akiknek pártja a választás folyamán megsemmisült.

A Radics-párt magatartása.

A Radics-párt képviselői tegnap tartották alakuló klubülésüket Zagrebban, amelyen megválasztották a klub tisztikarát is. Az elnöki tisztséget Radicsnak fenntartották, csak helyettesítését végzi Radics Pavle. Alelnök: dr. Lorkovics Iván, titkárok: dr. Brazala és Braca Nikola.

A horvát parasztpárt erről az üléséről kommunikét adott ki, amelyben kifejenti, hogy elfogadták az egységes ellenzéki blokk közös megállapodását. Kijelenti továbbá, hogy

a parlamentben a legerélyesebb harcot fogja folytatni a mostani rezsim ellen és a szükséghez képest ki is vonul a parlamentből, különösen, ha a letartóztatott Radics-párti képviselőket március 7-ike után is fogva tartják, továbbá, ha a radikális-párt azon mandátumokat is igazoltatja, amelyeket megdönthetetlen bizonyítékok alapján, szabálytalanságok és törvénytelenések folytán nyertek el.

Elkészültek a negyedik osztályu kereseti adó kivetésével.

Aránytalanul magas összegeket róttak ki a tisztviselőkre. — Tévésen értelmezték az adótörvényt.

Beeskerek, márc. 5.

Kerek ötven esztendővel ezelőtt, 1875-ben, anyagi jólét és általánosan egészséges gazdasági viszonyok között léptették életbe a XXIX. számú magyar törvénycíkket, amely a negyedosztályu kereseti adó kivetését rendeli el. Az említett törvénycíkkely teljesen világosan, félre nem érthető módon szabályozza az adó meghatározás módozatait, 12000 forintig progresszív alapon megállapított kules szerint határozza meg a fizetendő kereseti adót, ennél magasabb összegnél pedig minden kétszáz forint után 20 forintot, vagyis tíz százalékot állapít meg.

Negyedosztályu kereseti adót tudvalevőleg havi fizetéses alkalmazottak fizetnek, akiknek adóját az évi törzsfizetés után rójják ki. A törvény meghozatalakor volt viszonyokat figyelembe véve, könnyen meggyőződhetünk, hogy az adórendszernek ez a része akkoriban egészen igazságos volt, mert hisz kizárólag olyanokat érintett, akiknek fizetése az akkori normális szükséglettel jóval felülhaladta. Tudni kell azt is, hogy tizenkétezer forint törzsfizetése annak idején csak egyetlen-egy embernek volt Magyarországon, a miniszterelnöknek, aki bizonyára anyagi megrázkódtatás nélkül tudta elviselni az aránylag magas adót. Mivel az adókulesot progresszívra állapították meg, a kisebb jövedelem után automatice kisebb volt a kereseti adó, mely ilyen formán a kisfizetésű tisztviselőknél csaknem teljesen eltörpült.

Ami ötven év előtt igazságos és méltányos volt, ma már semmikép sem mondható annak. Az akkori idők letűntek, az anyagi körülmények gyökerestül megváltoztak, az egyszínűségi lehetőségek megnehezültek és a teremtődött új viszonyok között elavultnak, célszerűtlennek bizonyult a régi félszázados adótörvény. Tizenkétezer dinár törzsfizetése ma már sok ezer tisztviselőnek van s így nem állapítható meg viszonylagosan sem részükre oly adóösszeg, mint amilyent például a magyar miniszterelnök fizetett.

Iyenfórmán tehát kétségtelenül megállapíthatjuk, hogy a kereseti adó kivetésénél alapul vett adótörvény a mai körülményeknek már egyáltalában nem felel meg és méltányossági szempontból nem volna alapnak tekinthető a mai negyedosztályu kereseti adó kivetésénél.

Amikor később a koronaegységre tért át a magyar állam, szükség volt a kérdéses adótörvény egyes szakaszainak alkalmazására nézve utmutatásokat kiadni. A végrehajtási utstísnál ugy érveltek, hogy háromezer forint után a kules szerint ötven forint volt a negyedosztályu kereseti adó, akkor háromezer korona után, ötven korona fizetendő ilyen címen, vagyis a forint értéket egyszerűen átváltoztatták korona értékre, anélkül, hogy az adóalapot vagy az adókulesot megmástitották volna.

Az impérium változás után, Kusity beeskereki pénzügyigazgató idején, újlag megkezdtek a kereseti adókírovásokat, melyek addig jó

ideig szüneteltek. A ráció az lett volna, hogy az átszámításnál ugyanígy járjanak el, miként régebben a forintról a koronára való áttérésnél. A logika azt kívánta volna, hogy ha 3000 forint után 50 forint a kereseti adó és 3000 korona után 50 korona volt a fizetendő adóösszeg, akkor 3000 dinár után is csak ötven dinárt állapítsanak meg ilyen adó címen. A pénzügyigazgatóság akkoriban kelt rendelete azonban nem ezt a mindenképpen indokolt és helyes rendszer követését rendelte el, hanem utasította a kerületébe tartozó pénzügyi közegeket, hogy az adó alá eső törzsfizetés összegét átszámítsák koronára és az így nyert összeg után állapítsák meg a kules szerinti kereseti adót. A korábbi példát véve tehát alapul, a háromezer dináros törzsfizetés után nem ötven dinárt határoztak meg, hanem átszámították koronára és az így nyert tizenkétezer korona után járó hatszáz koronában, vagyis százötven dinárban állapították meg a kereseti adót. Iyenfórmán tehát ennél a példánál éppen háromszor annyi kereseti adót vetettek ki, mint amennyi a törvény helyes értelmezése esetén ténylegesen járna.

A negyedik osztályu kereseti adóhoz azonban még hozzájárulnak a különféle pótdadók, melyekkel a háromszoros adóösszeg tetemesen megnagyobodik. A negyedik oszt. kereseti adóhoz tudvalevőleg még 35%-os általános jövedelmi pótdadó, 30 százalékos rendkívüli pótdadó, 315 és fél százalékos városi pótdadó (vidéken még ennél is nagyobb községi pótdadó), 72 százalékos iskola pótdadó, 64 százalékos megyei pótdadó, 40 százalékos utadó, 15 százalékos betegápolási pótdadó és bizonyos összegű egyházi és rokkantsági pótdadó jár.

A téves értelmezés folytán sok ezer tisztviselőre szinte meglepősszerűen magas kereseti adót róttak ki, amelynek összege a törzsfizetés emelkedésével szinte ugrásszerűen nagyobodik. A kereseti adó kivetéseket most tették közszemlére a városi adóhivatalban és hogy a hivatalos fórumokat még nem ostromolták meg a tömeges fellebbezésekkel, annak egyedüli magyarázata, hogy a közszemlérel a közönség nagy része még nem értesült és az érdekeltek közül még csak kevesen tekintettek be a vigasztalan számtengerbe.

Alkalmunk volt az érdekelt felektől néhány példát beszerezni, arról, milyen kiválóan működött a negyedik osztályu adó kivetésénél az adósróf. Egy háromezer dináros törzsfizetést „elvező” tisztviselő sirta el munkatársunknak a következő adótételeket.

Háromezer dinár törzsfizetés után ezerhetvennégy dinár és huszonöt para az adó. Ebben a jelentős számban még nem foglaltatik benne az egyházi és rokkantsági pótdadó, a mely ugyancsak néhány dinárral szaporítja az adóterhet.

A háromezer dináros törzsfizetéssel vegetáló tisztviselőnek a hatalmas összeggel szemben az 1875. évi törvény helyes értelmezése esetén összesen 335 dinárt és hetvenöt pa-

rát kellene fizetnie 1074 dinár és 25 para helyett. A téves értelmezés folytán tehát a háromezer dináros törzsfizetésű hivatalnok vagy alkalmazott 738 dinár és ötven parával fizet többet, mint amennyit valójában fizetnie kellene.

Nem kimélte az adóprés a nagyobb fizetésű tisztviselőket sem, a kiknél az adó viszonylagosan is még jelentősebb, mint a kisebb pénzü kistisztviselőknél. Egy harmincezer dinár törzsfizetéssel alkalmazott például a már említett kules szerint 19.127-75 dinárt fizet.

Százalékokban kifejezve a harmincezer dináros törzsfizetéssel rendelkező tisztviselő törzsfizetésének több, mint hatvan százalékaival járul negyedosztályú kertesi adó címén a közterhekhez.

Az ilyenképpen teremtődött helyzet egyetlen orvossága a régebben kelt Kusity-féle pénzügyigazgatási rendelet visszavonása volna, ami véleményünk szerint, nem ütközne különösebb nehézségekbe. Az állam érdeke nem lehet, hogy adózóit főnkategóriáira és hogy éppen a támogatásra szoruló tisztviselőosztályt sújtja. Ismerve a mostani pénzügyi vezetők intencióit, meg vagyunk róla győződve, hogy a hivatottak találnak majd utat, módot arra, hogy a legrosszabbul díjazott néposztályt fenyegető veszélyt elhárítsák.

Kolos Janka hangversenye.

Beckerek, márc. 5.

Beckerek idején sivar és eseménytelen művészi életben valóságos felüdítően, jólesően hatott a művészetre szomjazókra Kolos Janka hegedűművész és Opermann tegnapi zongoraestélye.

A műsor nagyobb részét Kolos Janka töltötte be, aki tegnap este különösen nagyszerűen diszponálva játszott. A közönségnek nem kell külön bemutatni a fiatal művészt, akit első beckereki hangversenye óta szívébe zártak azok, akik szeretik az igazi szép tiszta művészetet. Bámulatossá vonóvezetése, nagyszerű hangfestése és elsőrangú technikája egészíti ki még azt, amit a szív hangján kívül meg lehet kívánni minden virtuóztól. És Kolos Janka játékában megkapta a közönség mindezt.

A legjobban fekszenek neki talán mégis a klasszikusok briliáns, de hűvösebb, magasztosabb alkotásai. Händel: Larchettojában és a súlyos Spohn koncertben teljes pompájában fejtett ki tehetségének minden előnyét. A részletek finom kidolgozása, a melódiák leheletszerű átsiklása a grandiózus koncepciókban, a hangok valósággal transzcendens tisztasága — ezek jellemzik Kolos Janka mesteri játékát. De jó volt a tüzebb foróbb temperamentumot kívánó Wieniawszky Polonaiseben is. Hubay: Unter Ihrem Fensterje, Cui: Notturinoja és Brahms Wiegenliedje gyöngéd, romantikus interpretálásával bűvölte el a közönséget.

Opermann Sztaniszlav zongoravirtuóz, aki kiváló izléssel látta el a kíséret nehéz munkáját, két önálló számmal is szerepelt. Mozart Es-dur szonátájában és Bach Preludeje és D-dur fugájában érvényesült technikai tudásának minden előnye. Két magas nivóju saját szerzeményét a Hebräische Fantaziet és a Tabatier a musiquet lelkesen tapsolta a közönség, amely zsufolásig töltötte meg a Chebra ház nagytermét.

Riport a régi Beckerekről.

1895 március 5.

A Moravicza-csatorna vize tegnap este előntötte Nagymargittát.

A német színtársulat Smetana, Az eladott menyasszony című operájával bucsuzott.

1905 március 5.

Vasárnap volt és lap nem jelent meg.

HIREK

— márc. 5.

Beográdi déli telefonjelentéseink a vonalzavar miatt elmaradtak.

Az érseki consistorium tagjai az alispánnál. Az érseki consistorium tagjai ma délelőtt Kovács István pápai prelátus, apátplébános vezetése alatt tisztelegő látogatást tettek Rajity Szevetiszlv alispánnál.

Személyi változások a közigazgatási karban. A belügyminisztérium ma Beckerekre érkezett rendeletével Dronyak Nikola idvori segédjegyzőt és Medakovity Jovan gyulai rendkívüli munkaezőt felmentette. Egyidejűleg kinevezte Szokonov Alekszandert Debeljácsára első segédjegyzőnek, Osztojity Milivojt ugyancsak első segédjegyzőnek, Dolovóra, Alekszity Bozsicart segédjegyzőnek Idvoria, Gyuresity L. Dobrivojt rendkívüli munkaezőnek Vranjevóra, Dronyak Nikolt pedig ugyancsak rendkívüli munkaezőnek Padinára.

A beckereki vásár helypénzjövédelmé. A beckereki vásár helypénzjövédelmének kimutatása ma készült el. A három napig tartó vásár összesen 70.396 dinár jövedelmet hozott a városnak.

Összehívták a lakók egyesületének a közgyűlését. Megírta a „Torontál”, hogy a beckereki lakók egyesületének vezetését a belügyminisztérium felfüggesztette állásától és az egyesület vezetését ideiglenesen egy bizottság vette át, Zseberán Bogolyubbal az élén. A bizottság tegnap határozott a közgyűlés összehívására felett és úgy döntött, hogy azt március 8-án, vasárnap délután két órai kezdettel tartja meg a Kaszinó különhelyiségében. A közgyűlésen választják meg az egyesület új vezetését.

Gachal János debeljácsai lelkész március nyolcadikán, vasárnap délután négy órakor a beckereki ref. templomban tartandó ez évi első vallásos estélyen előadást tart. Előadásának tárgya: A ker. hit. A vallásos estélyen mindenkit szívesen látnak.

A pénz nem boldogít. Newyorkból jelentik, hogy nagy feltűnést keltett Mac Necher bankvezér öngyilkossága. Necher az Equitable Press Company teljhatalmu igazgatója volt. Intézete Amerika tíz legnagyobb bankja közé tartozik és egyike volt azoknak, akik a nagy francia és német kölesönt folyósították és most legutóbb a magyar kölesön elhelyezéséről gondoskodtak.

Ebertről utcát neveznek el Berlinben. Berlinből jelentik: A városi tanács tegnap délutáni ülésén elhatározta, hogy Berlin egyik főbb utcáját Friedrich Ebert-Strassennek kereszteli el.

A baranyai menekültek 6. á. pénteken este 8 órakor, a szokott helyen értekezletet tartanak.

Katonai bevonulás. Ma kezdődtek meg a katonai bevonulások. A mai napra az 1904. és évfolyambeliek közül azokat hívták be, akiket a tűzértséghez és lovassághoz osztottak be. A gyalogsági csapatfőnökökhez került katonakötelesek márc. 20. án kezdik meg a katonai szolgálatukat.

Óriási az érdeklődés a nyomdászok március 7-iki vigestélye iránt, mert mindenki tudja, hogy az estélyen jól fog mulatni. A meghívók már elfogytak és így, aki tévedésből meghívót nem kapott volna, de az estélyen részt akar venni, azt meghívó nélkül is szívesen látják.

Akar jól mulatni? Ugy okvetlen nézze meg az „Ártatlan Don-Juan” háromfelvonásos bázózatot, mely ma, csütörtökön, pénteken és vasárnap kerül színre a Városi Színházban. Jegyek kaphatók Liptay Dezső fő-utcai divatárúüzletében és este 8 órakor a pénztárnál. Az előadás pont fél kilenc órakor kezdődik.

Csütörtökön és pénteken a Balkán Bioskopban a Felhők asszonya című világattrakció megy, mely minden világvárosban oly tomboló sikert aratott, amilyenre filmszínházban alig volt példa. Budapestén a remek Capitol-színház megnyitóműsora volt. Több eddig még nem látott remek színés felvételekkel. Különösen lebilincselő Elaine Hammerstein vakmerő repülőgépjelentése, egy vonatnak a hídról való lezuhánása és egyéb bravuros jelenetek, amelyeknek hatása még a méltán megeodált „Ut a boldogság felé” filmet is felülmúlja.

Klasszikus est ma, csütörtökön este a Vojvodina (Rózsza) kávéházban.

* Értésítés Van szerencsém értesíteni a n. é. közönséget, hogy e hó 15-én Beckereket elhagytam és így a raktáramon levő rőfosarut (féfiszövet, karton, kanavász stb.) 30%-al olcsóbban kiárusítom. Tisztelettel Brankovan Milan, Krunszka u. 9.

* Villamosberendezéseket legjutányosabban készít és átszerel a Globus villamosági vállalat. Költségvetés díjtalan.

* Egy éj Japánba a „Purimbálon”.

Képzeld el, mit hallottam mostanában.

Csoda dolgok kézülnék a purimbálonban.

Sok dolga van most a „Kadimának” Éjjel nappal nem esinálnak mást, csak kórnak.

Állítólag Japánból rádió gésákat importálnak.

Kinába sürgőnyt menesztettek, hogy egy tucat nőt ott mennyiért vesztegetnek.

Lesz ott ördög, bohóc, apaes és cigány.

Tón maga Lucifer is tüzes vasparipán.

Nagy gond lesz fordítva ott arra, hogy jól érezze magát úgy a mama, mint a papa.

És, hogy kezdettől végig minden így fog menni.

Erről majd a lovastengerészet fog tenni.

Gyönyörű ruhák, bluzok modellkalapok

nagy választékban. :: Alakítást és szalmakalapvasalást jutányos árban vállal ASZLÁNYI JULIA V. Beckerek, Nemanjina u. 7. Tunner-ház.

Teherpróba alatt összedőlő hid. Moszkvai jelentés szerint, a Nuszgrov városka melletti Prjipet-folyón új hidat építettek. A hid teherpróbáját tegnap tartották meg, amely azonban a megterhelés alatt a rajta időző vörös átvevő bizottsággal együtt leszakadt. A katasztrófának tíz halottja van.

Megjelent az Ut márciusi száma. Az Ut. a vajdasági új írók harcoss lapjának márciusi száma most hagyta el a sajtót. A gazdag tartalomból kiemeljük Kassák Lajosnak, az új magyar irodalom legkiválóbbjának két pompás versét. Földes Sándor kiáltványát Leninről, György Mátyás három Ernst Toller vers fordítását, Csuka Zoltán négy új versét, Arató Endre irását a művészet esődjéről, egy Ivan Goll versét, valamint Aranyműves János katonaversét és készülő regényének első részletét. Az Ut-nak márciusi száma öt dinárba kerül és minden leterjesztőnél megvásárolható.

Csehország súlyos gazdasági helyzete.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Paris, márc. 4.

A „L'Humanite” hosszabb cikkben foglalkozik ma Csehország helyzetével.

A volt Monarchia politikai feldarabolása óta Csehország körülbelül ugyanolyan sorsra jutott, mint Ausztria.

Megszüntették a gazdasági egyseget, amely a Duna-medencét összekapcsolta és elfelejtették egy olyan megoldásról gondoskodni, amely ezeket az elkorhadt köteleket pótolja. Ma azután Csehország sem képes már megállani a saját lábán, bármennyire kedvezőbb is a helyzete az összeútdallamokénál, minthogy ő örökölte a volt monarchia ipari vagyonának több mint hetven százalékát.

Meghívó.

Az „Állami Alkalmazottak Szervezeti Szövetsége” Vel. Beckereken, 1925 március 5-én, vasárnap, d. o. 10 órakor a Kaszinó nagytermében

rendes évi közgyűlést

tart.

Erre a t. tagok meghívotnak azon megjegyzéssel, amennyiben a közgyűlés elég tag meg nem jelenése miatt határozatképes nem lenne, úgy a közgyűlés 1925 márc. 22-én ugyanazon helyen és időben, a tagok számára való tekintet nélkül, fog megtartatni.

TÁRGYSOROZAT:

1. Két jegyzőkönyvhitelesítő megválasztása.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, zárómadás és a felmentvény megadása.
3. Új igazgatóság és felügyelő-bizottság választása.

A közgyűlésen csakis a szövetkezet tagjai vehetnek részt.

A szövetkezet 1924 évi zárómadása és mérlege a szövetkezet üzlethelyiségében tekinthető meg.

Vel. Beckerek, 1925 február 27.

Az Igazgatóság.

A Komedióban

csütörtökön 5-en és
pénteken 6-án: 5, 7 és 9 órákor

Jegyek elővételben
vasár- és ünnepnapokon 10-12-ig
a Kováts cukrászdában és a
mozipénztárnál kaphatók.

„NJU“.

Dráma 6 felvonásban
CONRAD VEIDT-el és EMIL JANNINGS-al

290—1925. szám.

454

Árverési hirdetés.

Jazovo (u. áll. Potiszkszvetinikola)
község előjárósága közhírré teszi,
hogy f. évi március hó 7-en délelőtt
10 órákor Jazovo községháza előtt
nyilvános árverés útján elad egy
3 éves tenyésztésre alkalmas bikát.
Felhívtnak az árverezők, hogy a
megemlített időben jelenjenek meg.
Jazovo, 1925 március 1.

A község előjárósága.

Keresünk azonnalra

438

ügyes és jobb megjelenésű
fiatal segédet,
aki utazásra is alkalmas.

Özv. Guttmann Jakabné és Fiai
fűszernagykereskedés, Velikibecskerek

A wieni mintavásáron

vett árukat a legelőnyösebben hozathatja le, külön ez alkalomból szervezett
gyors-gyűjtővagonjainkban

amelyek a mintavásár kezdetétől a Wien—Velikibecskerek—Vrsac—
Pančevó—Velikakikinda és környékbeli reláció gyűjtőforgalmat fogják
lebonyolítani a rendes kartellárak mellett

Vámolás a helybeli I. oszt. vámhivatalban.

M. de Brousse & Cie Wien, IV., Favoritenstr. 7
Velikibecskerek, Hotel Szrpszka Krana 1/2. 456

Legmodernebb automobilonok**„Lancia” és „Lambda”**

Bánát—Bácska terepén legalkalmasabb és legbiztonságosabb kocsik!

Kizárólagos képviselő Bánát részére

Berberszki Mita
Velikibecskerek, Kralja Petra trg.

462

Gyári új, eredeti

448

HOFHERR-SCHRANTZ & CLAYTON SHUTTLEWORTH

magánjáró gőzcséplőkészletek,

kukoricamorzsolók, darálók

Mc CORMICK

amerikai, javított szerkezeti

kévekető aratógépek

Mc CORMICK

kévekető alkatrészek

Mc CORMICK

amerikai kukorica négyzetbeültetők

Mc CORMICK

amerikai Standard manilla

kapható a képviselőnél:

BRAUN MARCEL cégnél, V. Becskerek. Tel. 106

Március 1-től 15-éig

Március 1-től 15-éig

Reklámelárusítás**a „Páva”-cégnél**

Telefonszám 13.

Telefonszám 13.

Kartonok, angol, rendkívüli minőségben,
különböző színben, 75 cm széles, maradék-
ban, amig tart, most m-je 16 — dinár

Első csoport zefírek, angol céna, különös
minőség, finom, vékony szálak, garantált
mosható, 80 cm széles, amig tart, most
méterje 14 — dinár

Első csoport fehérneművászon nők részére,
80 cm széles, most 12 — dinár

Második csoport vászon, tiszta reguláris áru-
80 cm széles, most méterje 16 — dinár

Fé delaineek, francia, 80 cm széles, rend-
kívüli minták, állandó színek, most
méterje 20 — dinár

Konyhatórlók, lenből, fehérek, piros kockák-
kal, 75×75 nagyságban, minden vevő csak
6 db-ot kaphat, most drbjá 12 — dinár

Törülköző, fehér, méterenkénti eladásra,
legjobb minőség, gyapotsból, minden vevő
csak 3 m-t kaphat, most m-je 14 — dinár

Zefir angol cérnából, legjobb minőség, finom
vékony, 80 cm széles, gyönyörű mintázott,
maradékban, most méterje 22 — dinár

Silk Foulard, legfin. minőség, 80 cm széles,
mindenféle kombinált színben, selyemhez
hasonló, most méterje 25 — dinár

Matrac-grád, 120 cm széles, legjobb minő-
ségben, azelőtt 48—120 dinár volt, most
méterje 44 — dinár

Széles vászon, 150 cm, lepedőknek, legjobb
minőség, minden vevő csak 2 lepedőre
valót kaphat, most méterje 32 — dinár

Széles vászon, 200 cm széles, paplan-
áthuzatnak, különös minőség, minden vevő
csak 2 paplan-áthuzatot kaphat, most
méterje 54 — dinár

Seviotkamarn, 150 cm széles, sötétkék
színben, jó minőség, szoknyának, gyer-
mekruhának és kosztümöknek, maradékban
1—3 méteres, most méterje 85 — dinár

I. csoport szövetek, férfiszövet, kamarn,
140 cm széles, nyári szövet, minden szín-
ben, különböző minőség 80 — dinár

II. csoport szövetek, férfi nyári szövetek, 140
cm széles, legfinomabb minőség, gyönyörű,
pompászínű, most m-je 280 — dinár

Molino, sárga vászon, 80 cm széles, minden
bevásárló legfeljebb 5 métert kaphat,
most 10 — dinár

Klottok ágytakaróknak, minden színben, min-
den bevásárló csak 4 métert kaphat,
most 44 — dinár

Futoszőnyeg, gyönyörűen mintázott, 65 cm
széles 40 dinár, 90 cm széles 65 dinár

Velizar S. Paunovity

divat-, lézmtü- és rövidárkereskedése a „Páva” hoz Velikibecskerek, Aleksandrova (Fő) uca.